

Поліпшення бізнес-процесів (Business process improvement, BPI) – системний підхід, що дозволяє підприємствам оптимізувати свої бізнес-процеси для досягнення більш ефективних результатів діяльності [4].

Оптимізація бізнес-процесів підприємств торгівлі має переслідувати наступні цілі: скорочення витрат, тривалості та кількості помилок у кожному з проаналізованих процесів; формування у працівників підприємства та керівників чіткого розуміння: як, коли, хто, та що необхідно робити для досягнення поставлених завдань на певній ділянці; інтегрування зі стратегією підприємства та ключовими показниками її ефективності; зростання керованості підприємства; покращення взаємодії між працівниками та підрозділами підприємства; наближення до сертифікації за вітчизняними та міжнародними стандартами; зростання інвестиційної привабливості.

Отже, оптимізація бізнес-процесів торговельних підприємств є дієвим інструментом забезпечення ефективності у сучасних умовах, сприяє збільшенню прибутку і зростанню результативності в цілому, зниженню витрат, поліпшенню якості товарів та обслуговування з метою їх відповідності потребам клієнтів і споживачів.

Список використаних джерел

1. Cook S. Process improvement: a handbook for managers / S. Cook. - Aldershot, Hampshire, England; Brookfield, Vt., USA: Gower, 1996. – 162 p.
2. Корзаченко О.В. Оптимізація бізнес-процесів українських підприємств: проблеми та перспективи / О.В. Корзаченко // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http // www.ej.kherson.ua / journal / economic_03 / 15.pdf](http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_03/15.pdf). – Дата доступу: 19.02.2015.
3. Сіменко І.В., Косова Т.Д. Аналіз господарської діяльності учеб.-метод. пособие / І. В. Сіменко, Т.Д. Косов - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с.
4. Харрингтон Дж., Эсселинг К.С., Нимвеген Х.В. Оптимизация бизнес-процессов. Документирование, анализ, управление, оптимизация / пер. с англ. / Дж. Харрингтон, К.С. Эсселинг, Х.В. Нимвеген. - СПб.: "Азбука", 2002. – 311 с.

УДК 657.3

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: ОЦІНКА ЯКОСТІ

І.Б. Садовська

*Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна,
irina_sadovska@ukr.net*

Підвищення якості управлінської звітності є необхідним компонентом системи сучасного менеджменту. В науковому середовищі все більше з'являється публікацій, в яких головний акцент стосується якості управлінської звітності [2; 3; 4; 5]. Якість є характерною ознакою для всіх ключових сфер економіки.

Якість, як філософське поняття, вперше сформулював Арістотель, розглядаючи якість як видову відмінність сутності. У Великому українському тлумачному словнику якість визначено як ступінь вартості, цінності, придатності чого-небудь для його використання за призначенням,

і як сукупність характеристик продукції або послуг щодо її здатності задовольнити встановлені та передбачені норми [1, с. 1655].

Класик теорії бухгалтерського обліку Кірейцев Г.Г. [4, с. 85] стверджує про взаємозалежність якості управлінської звітності і рівня невіршеності питань в процесі прийняття управлінських рішень. Підвищення якості управлінської звітності позитивно впливає на процеси: визначення стратегії та бізнес-планування майбутньої діяльності підприємства; контролювання її поточної діяльності; оптимізації використання ресурсного потенціалу; моніторингу ефективності діяльності; зниження рівня суб'єктивності в прийнятті рішень.

Якість управлінської звітності визначається відповідно до потреб та вимог користувачів на основі низки критеріїв кожен з яких відображає окремий її аспект. Якісні характеристики управлінської звітності мають пряму залежність від інформації про господарські операції підприємства, яку забезпечує система прийомів бухгалтерського обліку: документація, інвентаризація, оцінка, калькуляція, система рахунків, подвійний запис, баланс, звітність.

У зв'язку з тим, що інформацію управлінської звітності не завжди можна характеризувати як абсолютно точну, виникає проблема її тлумачення і правильного використання. Інформація, що міститься в бухгалтерській управлінській звітності, повинна відповідати двом основним якісним характеристикам: 1) бути зрозумілою (доступною) наявним і потенційним користувачам; 2) давати уявлення наявним і потенційним користувачам про суми, час і ризики, пов'язані з очікуваними результатами.

Важливим атрибутом якості інформації, що подається в управлінській звітності, є її доступність для розуміння користувачем, який має достатні знання в сфері ділової та економічної діяльності, бухгалтерського обліку та бажання безперервно навчатись для постійного відчуття змін швидкоплинних економічних процесів. Доступність – якість управлінської звітності, що дає можливість користувачам зрозуміти її значення, здійснювати інтерпретацію показників у доступній для сприйняття формі. Зрозумілість або «прозорість» передбачає її безумовно однакове розуміння виконавцями і користувачами. Проте, користувачі повинні мати достатній для розуміння рівень знань в галузі економіки, ведення бізнесу та бухгалтерського управлінського обліку.

Своєчасність інформації є іншим фактором, здатним обмежити доречність і надійність управлінської звітності. Своєчасність – надходження управлінської звітності до користувача в потрібний час, тобто, не сприяє затримці в прийнятті адекватних управлінських рішень. Надмірне прострочення подання управлінської звітності зацікавленим користувачам може призвести до втрати її доречності. Щоб забезпечити своєчасність інформації, часто буває необхідним представити її до того, як будуть відомі всі аспекти господарської діяльності, при цьому зменшуючи її надійність. В такому випадку спостерігається постійний пошук дотримання рівноваги між своєчасністю і надійністю. На жаль, готової формули для вирішення такої задачі в практиці не існує. Важливим в такій ситуації є висока професійна підготовка осіб, які формують управлінські звіти, їх компетентність та інтелектуальний потенціал.

Управлінська звітність повинна бути порівнянною в часі і в площині господарської діяльності. Порівнянність означає надходження такої інформації, яка дозволяє особі, що приймає рішення, виявити подібності, відмінності та тенденції. Це дозволяє простежити тенденції поточного і

стратегічного розвитку і результати діяльності. Порівнянність звітних показників забезпечує облікова політика. Вимір і відображення результатів діяльності від аналогічних операцій та інших подій доцільно здійснювати за єдиною методологією.

Для оцінки якості управлінської звітності використовується система показників, які групуються на узагальнюючі, комплексні та одиничні. Узагальнюючі показники характеризують загальний рівень якості: обсяг і частку прогресивних показників у загальній сукупності, економічний ефект і додаткові витрати, пов'язані з поліпшенням якості. Комплексні показники характеризують кілька властивостей управлінської звітності, включаючи витрати, що пов'язані з розробкою її форм, методики формування показників, представлення, інтерпретації. Одиничні показники якості управлінської звітності характеризують одну із її властивостей.

Якісні характеристики управлінської звітності зумовлюють корисність їх даних для користувачів. У кожному конкретному випадку критерії оцінки якісних характеристик управлінської звітності стають більш важливими. Наприклад, дотримання принципу доречності може прийти в протиріччя з принципом достовірності або принципам обачності. У знаходженні оптимального поєднання всіх характеристик і проявляється професіоналізм бухгалтера. Загалом, мета полягає в тому, щоб досягти відповідного співвідношення між якісними характеристиками для виконання основного призначення управлінської звітності. Відносна важливість характеристик у різних випадках – це справа професійного судження облікового персоналу і локального менеджменту підприємства.

Таким чином, практична цінність і якість управлінської звітності реалізується через критерій корисності, придатності інформації для прийняття ефективних рішень, що є ознакою її аналітичності і затребуваності

Список використаних джерел:

1. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. - Київ, Ірпінь. - Перун, 2005. - 1728 с.
2. Гончар О.В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація: монографія. / О.В. Гончар – К.: ВПД "Формат". – 2011. – 372 с.
3. Жук В.М. Бухгалтерський облік: шляхи вирішення проблем практики і науки: [монографія] / В.М. Жук. - К.: ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2012. - 454 с.
4. Кірейцев Г.Г. Обліково-аналітична система сільськогосподарського підприємства в умовах антикризового управління / Г.Г. Кірейцев, В.А. Нехай // Облік і фінанси АПК. – 2009. – № 3. – с. 85-86.
5. Садовська І.Б. Управлінська звітність сільськогосподарської діяльності: теорія, методика, практика: [монографія] / М.Я. Дем'яненко, І.Б. Садовська, К.Є. Нагірська. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2012. – 332 с.